Μικροελεγκτές AVR

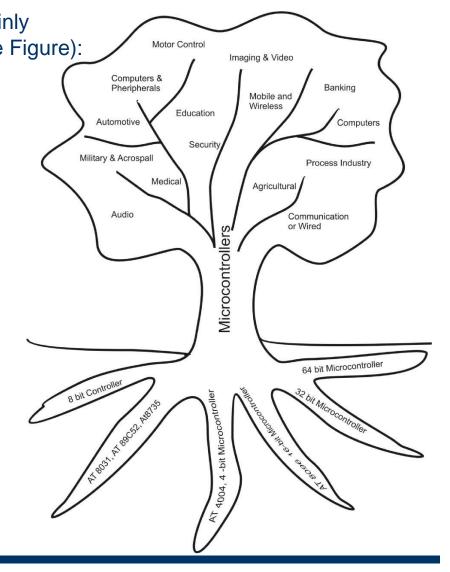
2η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΕ ΓΛΩΣΣΑ C ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Е.М.П.

Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

Microcontroller application tree

The microcontroller applications are mainly categorized into the following types (see Figure): **Audio Automotive** Communication/wired Computers and peripherals Consumer Industrial Imaging and video Medical Military/aerospace Mobile/wireless Motor control Security General Purpose Miscellaneous

Γλώσσα C για Προγραμματισμό Ενσωματωμένων Συστημάτων

Η Γλώσσα Προγραμματισμού C είναι υψηλού επιπέδου αφαίρεσης. Επιτρέπει όμως αποδοτική περιγραφή και διαχείριση λειτουργιών χαμηλού επιπέδου, π.χ. bitwise-operators, pointer-based memory referencing κ.λπ.

Τα προγράμματα που αφορούν σε εφαρμογές πραγματικού χρόνου συχνά δεν περιλαμβάνουν κάποιο λειτουργικό σύστημα όπως αυτά των υπολογιστών γενικού σκοπού για τους παρακάτω λόγους:

- Συνήθως είναι συστήματα μικρού ή μεσαίου μεγέθους, δεδομένου ότι (όπως έγινε σαφές και από τα προηγούμενα) τα ενσωματωμένα συστήματα επιτελούν μια συγκεκριμένη εργασία.
- Η παρουσία ενός κλασικού λειτουργικού συστήματος αποτελεί σοβαρή χρονική επιβάρυνση. Έτσι για να αποκρίνεται σε κρίσιμες εφαρμογές πραγματικού χρόνου μπορούν να χρησιμοποιηθούν ειδικά λειτουργικά συστήματα πραγματικού χρόνου ή να υιοθετηθούν κατά περίπτωση λύσεις.
- Η απλούστερη δομή που υποκαθιστά ένα πλήρες λειτουργικό σύστημα είναι ένας ατέρμονας βρόχος που εκτελεί συνεχώς την εξειδικευμένη εργασία (λειτουργία) και οι χρονικά κρίσιμες λειτουργίες προσαρτώνται σε διακοπές.
- Η παρουσία ενός κλασικού λειτουργικού συστήματος "δυσκολεύει" την αποσφαλμάτωση της ενσωματωμένης εφαρμογής.

One Software Mistake Is All It Takes

Knight Capital Says Trading Glitch Cost It \$440 Million

By NATHANIEL POPPER AUGUST 2, 2012 9:07 AM # 356 Comments

Runaway Trades Spread Turmoil Across Wall St.

Errant trades from the Knight Capital Group began hitting the New York Stock Exchange almost as soon as the opening bell rang on Wednesday. Brendan McDermid/Reuters

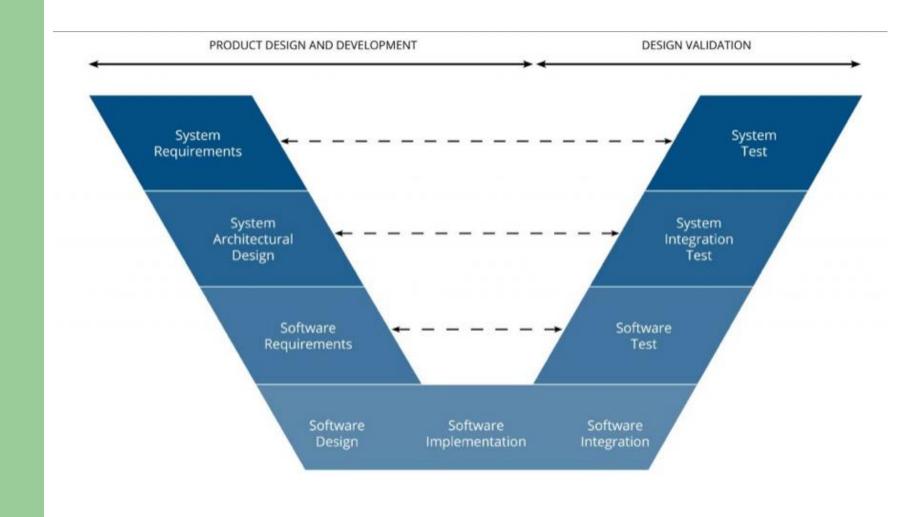
The Knight Capital Group announced on Thursday that it lost \$440 million when it sold all the stocks it accidentally bought Wednesday morning because a computer glitch. https://goo.gl/7dH0j0

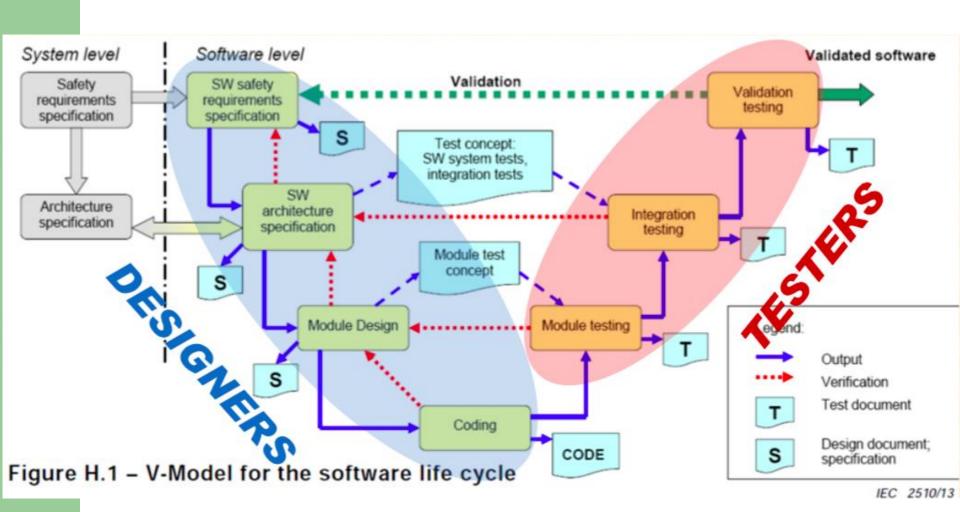
st Martin Winterkorn his position as chief executive of VW Photo: AP/Richard https://goo.gl/T96ezC

Will "Diesel-Gate" Kill VW?

Embedded System HW/SW Design Cycle

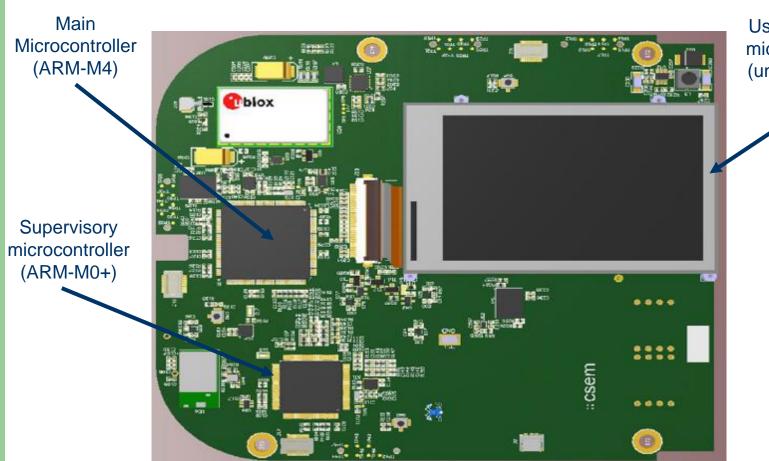
The V-model for Embedded SW development

IEC 60730 Appliance Safety

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

Proof of concepts: Smart Negative Pressure Medical Device Programming in Microlab

User Interface microcontroller (under ePaper Display)

SNPD (Smart Negative Pressure Device)

- Software stack from drivers up to user application
- No RTOS (Real Time Operating System)
- C and assembly programming

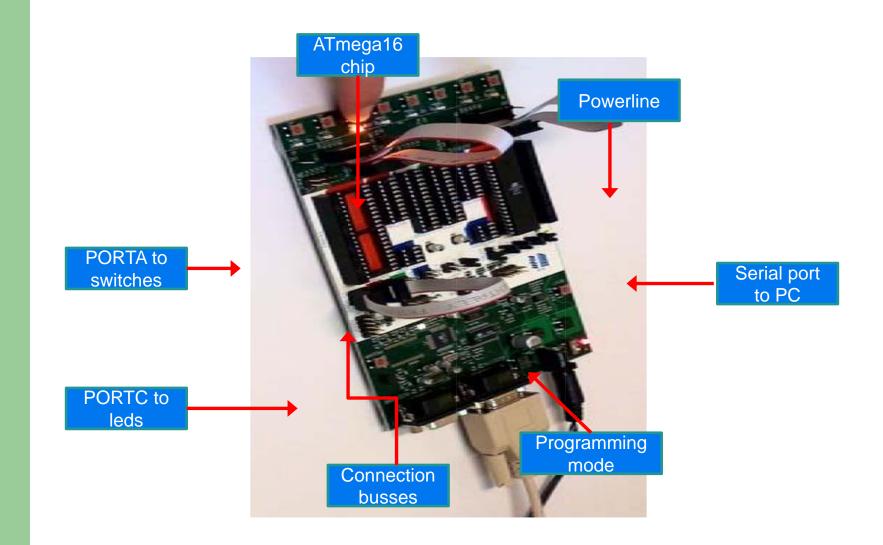
SNPD real case: Pump control

Verification in complex lab tubing system with pressure meter and on healthy volunteer

AVR development kit

EasyAVR6 Development System

Full-featured and user-friendly development board for AVR microcontrollers

High-Performance USB 2.0 On-Board Programmer

Port Expander provides easy I/O expansion (2 additional ports) using data format conversion

Alphanumeric On-Board 2x16 LCD with Serial Communication

Graphic LCD with backlight

Χρήσιμα 'tips' για Embedded AVR-C

Θέματα που θα μελετηθούν:

- AVR I/O
- Παραδείγματα Προγραμματισμού σε AVR-C
- Volatile variables
- AVR Memory space
- Stack and function call

a) Port Registers

I/O από AVR θύρες

Output:

PORTB=0x00;

```
DDRB=0xf0;
                 // PORTB[7:4] as output,
```

// set PORTB[3:0] as input // disable PORTB pull-up resistors

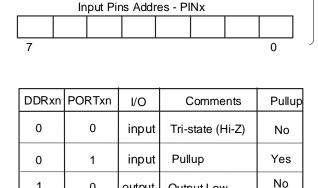
DDRC=0xff: // set PORTC as output

PORTC=0x00; // initialize low

Input:

Unsigned char new PORTB; // PORTB new value

new_PORTB = PINB; // read PORTB

Output Low Output High

No

Port x Data Register - PORTx

Port x Data Direction Register - DDRx

x: port (A, B,C,D) n: pin (0 - 7)

output

output

1

b) port pin configuration

Ανάγνωση σε και εγγραφή από θύρες

```
#include <mega16.h> // Αρχείο επικεφαλίδας για τον AVR ATmega16
// το περιεχόμενο του αρχείο επικεφαλίδας περιλαμβάνει δηλώσεις του τύπου
// sfrb PORTB = 0x16, sfrb DDRB = 0x17, sfrb DDRD = 0x17,(special function register byte)
// δηλ. όλες τις διευθύνσεις των Ι/Ο καταχωρητών των περιφερειακών
// και τα διανύσματα διακοπών όλων των περιφερειακών
void main(void)
DDRB=0xFF;
                            // Αρχικοποίηση της θύρας Β σαν έξοδο
DDRD=0x00;
                            // Αρχικοποίηση της θύρας D σαν είσοδο
while (1)
                            // Τα bits της θύρας PIND (switches) διαβάζονται και
                            // αφού προστεθούν με το 5 γράφονται στην PORTB (leds)
   PORTB=PIND + 5;
                             // Υποθέτουμε απεικόνιση με θετική λογική.
   };
```

SFRB & SFRW compiler directives

- The SRAM area (Attention not the registers of the processor) of the AVR microcontroller includes a region called the Register File.
- The region contains IO ports, timers, and other peripherals, as well as some "working" or 'scratchpad"area.
- To instruct the compiler to allocate a variable to a register or registers, the storage class modifier register must be used.

sfrb and sfrw

The I/O ports and peripherals are located in the register file. Therefore, special instructions are used to indicate to the compiler the difference between an SRAM location, an I/O port, or another peripheral in the register file.

The sfrb and sfrw keywords indicate to the compiler that the IN and OUT assembly instructions are to be used to access the AVR microcontroller's I/O registers:

```
/* Define the Special Function Registers (SFR)*/
sfrb PINA=0x19; // 8-bit access to the SFR input port A
```

Όλες τις διευθύνσεις των Ι/Ο καταχωρητών των περιφερειακών

Address	Name	Address	Name
\$3F (\$5F)	SREG	\$1F (\$3F)	EEARH-EEPROM Addr register high byte
\$3E (\$5E)	SPH		EEARL-EEPROM Addr register low byte
,	SPL		EEDR - EEPROM Data Register
\$3C (\$5C)	OCR0 Timer/Counter0 -Output Compare Register	\$1C (\$3C)	EECR - EEPROM Control Register
\$3B (\$5B)	GICR Gener. Interrupt Control	\$1B (\$3B)	PORTA
\$3A (\$5A)	GIFR General Interrupt Flags	\$1A (\$3A)	DDRA
\$39 (\$59)	TIMSK Timers Interrupt Mask	\$19 (\$39)	PINA
\$38 (\$58)	TIFR Timers Interrupt Flags	\$18 (\$38)	PORTB
\$37 (\$57)	SPMCR Store Prog Con. Reg.	\$17 (\$37)	DDRB
\$36 (\$56)	TWCR - TWI Control Register	\$16 (\$36)	PINB
\$35 (\$55)	MCUCR Processor General Control Register	\$15 (\$35)	PORTC
\$34 (\$54)	MCUCSR (Pr Status Register)	\$14 (\$34)	DDRC
\$33 (\$53)	TCCR0 Timer0 Control Reg.	\$13 (\$33)	PINC
\$32 (\$52)	TCNT0Timer/Counter0	\$12 (\$32)	PORTD
\$31 (\$51)	OSCCAL Osc. Calibration Reg	\$11 (\$31)	DDRD
\$30 (\$50)	SFIOR	\$10 (\$30)	PIND
\$2F (\$4F)	TCCR1A Timer1 Control Register A	\$0F (\$2F)	SPDR - SPI Data Register
\$2E (\$4E)	TCCR1B Timer1 Control Register B	\$0E (\$2E)	SPSR - SPI Status Register
\$2D (\$4D)	TCNT1H Timer/Counter1-Counter Register High Byte	\$0D (\$2D)	SPCR - SPI Control Register
, ,	TCNT1L Timer/Counter1-Counter Register Low Byte	\$0C (\$2C)	UDR USART I/O Data Register
\$2B (\$4B)	OCR1AH Timer/Counter1-Output Compare Register A	\$0B (\$2B)	UCSRA-USARTControl Status Register A
\$2A (\$4A)	OCR1AL Timer/Counter1-Output Compare Register A	\$0A (\$2A)	UCSRB-USARTControl Status Register B
\$29 (\$49)	OCR1BH Timer/Counter1-Output Compare Register B	\$09 (\$29)	UBRRL - USART Baud Rate Register Low Byte
\$28 (\$48)	OCR1BL Timer/Counter1-Output Compare Register B	\$08 (\$28)	ACSR - Analog Control Status Register
\$27 (\$47)	ICR1H Timer/Counter1 Input Capture Register High Byte1	\$07 (\$27)	ADMUX - ADC Multiplexer Selection Register
\$26 (\$46)	ICR1L Timer/Counter1 Input Capture Register Low Byte1	\$06 (\$26)	ADCSRA - ADC Control Status Register
\$25 (\$45)	TCCR2 Timer2 Control Reg.	\$05 (\$25)	ADCH - ADC Data Register High Byte
\$24 (\$44)	TCNT2 Timer/Counter2 (8 bit)	\$04 (\$24)	ADCL - ADC Data Register Low Byte
\$23 (\$43)	OCR2Timer/Counter2 Output Compare Register	\$03 (\$23)	TWDR Two-wire Serial - Interface Data Register
\$22 (\$42)	ASSR Asynchr. Status Reg.	\$02 (\$22)	TWAR Two-wire Address Register
\$21 (\$41)	WDTCR- WatchDog Con. Reg	\$01 (\$21)	TWSR Two-wire Status Register
\$20 (\$40)	UBRRH/URSEL (USART Baud Rate Register High Byte)	\$00 (\$20)	TWBR Two-wire bit Rate Register

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1ο: I/O και Χειρισμός bit Τα 3 LSB της θύρας PORTD στα 3 MSB της θύρας PORTB

```
#include <mega16.h> // Αρχείο επικεφαλίδας για τον AVR ATmega16
unsigned char z;
void main(void)
DDRB = 0xFF:
                             // Αρχικοποίηση της θύρας Β ως έξοδο
                             // Αρχικοποίηση της θύρας D ως είσοδο
DDRD = 0x00;
while (1)
                             // Τα bits της θύρας PIND(switches) διαβάζονται
         z = PIND \& 0x7;
                             // και απομονώνονται τα 3 τελευταία bits (masking)
         z << 5:
                             // ολίσθηση 5 θέσεις αριστερά και
                             // τα 3 LSB πάνε στα 3 MSB
         z = z \& 0xE0;
                             // Τα bits της θύρας PORTB(leds) διαβάζονται,
                             // μηδενίζονται τα 3 MSB και στη συνέχεια μπαίνουν τα
                             // αντίστοιχα του PORTD αφού γίνουν OR με το z,
         PORTB | = z;
   };
                             // γράφονται ξανά πίσω στην PORTB(leds).
                             // Υποθέτουμε απεικόνιση με θετική λογική.
```

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 20: Blink LED on bit PortB0 at a rate of 1Hz.

```
#include <mega16.h>
#include <delay.h>
void main()
   DDRB = 0xFF; //PB as output
                      //keep all LEDs off
   PORTB= 0x00;
   while(1)
       PORTB &= 0b11111110; //turn LED off
       delay_ms(500); //wait for half second
       PORTB |= 0b00000001; //turn LED on
       delay ms(500); //wait for half second
   };
```

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 20: Διαφορά πλήθους μονάδων από το πλήθος των μηδενικών της θύρας PORTD

```
#include <mega16.h> // Αρχείο επικεφαλίδας για τον AVR ATmega16
unsigned char x_p, x_m, y, z; //
void main(void)
int i;
DDRB=0xFF; // Αρχικοποίηση της θύρας Β ως έξοδο
DDRD=0x00; // Αρχικοποίηση της θύρας D ως είσοδο while (1) // Ατέρμων βρόγχος. Η συνθήκη είναι πά
                          // Ατέρμων βρόγχος. Η συνθήκη είναι πάντα αληθής.
while (1)
        z = PIND; // Διαβάζονται τα bits της θύρας PIND (switches) 
 x = 0; // Αρχικοποίηση του μετρητή των '1' – '0'. 
 for(i = 0; i < 8; i++) // Βρόγχος με 8 επαναλήψεις
             // Απομονώνεται το LSB του z.

y = z \& 0x1; // Η εντολή αυτή μπορεί να παραληφθεί και να πάει στην if.

z >> 1; // ολίσθηση του καταχωρητή z, 1 θέση δεξιά

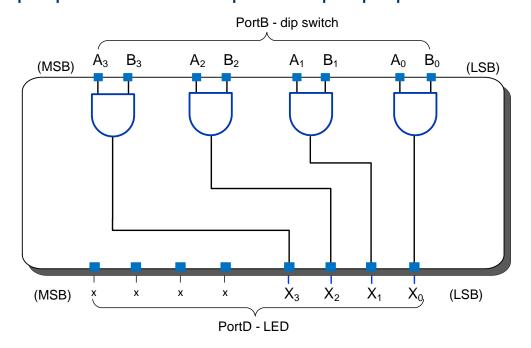
if (y = 1) // Δομή ελέγχου για διακλάδωση της ροής
                  x p = x p + 1; // προγράμματος με βάση την τιμή του γ
             else
                 x_m = x_m + 1; // Μετρητής ψηφίων 0
         if (x p > x m)
             PORTB = (x_p - x_m) ^0 0xFF; // Τα bits της θύρας PORTB (leds)
         else
              PORTB = (x_m - x_p) ^0xFF;
                                                         // γράφονται με το συμπλήρωμα ως προς 1 του z
                                                         // Υποθέτουμε απεικόνιση με αρνητική λογική.
    };
```

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 30: Με βάση τον αριθμό (0-7) από τα 3 LSB του PORTD να ανάβει το αντίστοιχης τάξης bit του PORTB

```
#include <mega16.h> // Αρχείο επικεφαλίδας για τον AVR ATmega16
unsigned char x, y, z;
void main(void)
int i;
DDRB=0xFF; // Αρχικοποίηση της θύρας Β ως έξοδο
DDRD=0x00; // Αρχικοποίηση της θύρας D ως είσοδο
                    // Ατέρμων βρόγχος. Η συνθήκη είναι πάντα αληθής.
while (1)
      z = PIND & 0x7; // Διαβάζονται τα bits της θύρας PIND (switches)
      x = 1:
                          // Αρχικοποίηση του καταχωρητή χ.
      if(z > 0)
          for(i = 0; i < z; i++) // Βρόγχος με z επαναλήψεις
                   // ολίσθηση του καταχωρητή x, 1 θέση αριστερά
   PORTB = x \land 0xFF; // Ta bits \tau \eta \varsigma \theta \dot{\upsilon} \rho \alpha \varsigma PORTB (leds)
                           // γράφονται με το συμπλήρωμα ως προς 1 του z
                            // Υποθέτουμε απεικόνιση με αρνητική λογική.
   };
```

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4ο: Εξομοίωση πυλών

Να εξομοιωθεί σε C η λειτουργία ενός υποθετικού I.C. που περιλαμβάνει 4 πύλες AND όπως φαίνεται στο σχήμα. Τα bits εισόδου πρέπει να αντιστοιχούν ακριβώς όπως φαίνονται στο σχήμα με τα dip switches της πόρτας εισόδου PortB, και οι έξοδοι με τα LEDs που πρέπει να είναι τα τέσσερα LSB της πόρτας εξόδου PortD ενός Μικροελεγκτή AVR. Υποθέτουμε θετική λογική.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4ο: Εξομοίωση πυλών

```
#include <mega16.h> // Αρχείο επικεφαλίδας για τον AVR ATmega16
unsigned char x, y, z;
void main(void)
int i;
DDRB=0x00; // Αρχικοποίηση της θύρας Β ως είσοδο
DDRD=0xFF; // Αρχικοποίηση της θύρας D ως έξοδο
while (1)
        // Ατέρμων βρόγχος. Η συνθήκη είναι πάντα αληθής.
   x = PINB; // Διαβάζονται τα 8 bits της θύρας PINB (switches)
   z = 0:
                   // Αρχικοποίηση του καταχωρητή z
      for(i = 0; i < 4; i++) // Βρόγχος με 4 επαναλήψεις
      y=x & 0x3;
                  // Απομονώνω τα 2 LSB
         if(y = 3)
         z = z \mid 0x10; // Θέτει '1' αν η κάθε πύλη δίνει αυτή τη τιμή
         z >> 1; // ολίσθηση του καταχωρητή z, 1 θέση δεξιά
                // ολίσθηση του καταχωρητή x, 2 θέσεις δεξιά
         x >> 2:
   PORTD = z & 0xF; // Το αποτέλεσμα στα 4 LSbits της θύρας PORTD (leds)
   };
                        // Υποθέτουμε απεικόνιση με θετική λογική.
```

Volatile variables

Η δεσμευμένη λέξη volatile είναι ένας ANSI-C προσδιοριστής μεταβλητών για κώδικες οδήγησης περιφερειακών και διαχείρισης διακοπών. Κάθε δεδομένο που η τιμή του δύναται να ενημερώνεται με ασύγχρονο τρόπο και όχι μέσα από κώδικα του μικροεπεξεργαστή πρέπει να δηλώνεται ως volatile.

```
#define PER_PORT 0x1775 // διεύθυνση θύρα εισόδου // ενός περιφερειακού με 16-bit είσοδο
```

. . .

volatile int *port = PER_PORT; // Δείκτης χειρισμού της θύρας int data_a, data_b;

```
data_a = *port;
```

// 1η Ανάγνωση PER_PORT // 2η Ανάγνωση PER_PORT

data_b = *port;

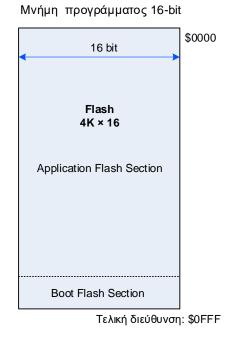
Χωρίς τη δήλωση του δείκτη port ως volatile, ο μεταγλωττιστής θα συμπέραινε την εξής συμπεριφορά: data_a = data_b =*port (εξοικονομώντας έτσι μια θέση μνήμης), κάτι το οποίο δεν ισχύει στην προκειμένη περίπτωση καθώς στη δεύτερη ανάγνωση της θύρας το δεδομένο μπορεί να έχει αλλάξει.

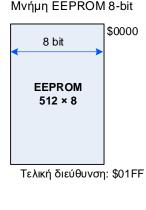
Η PORT θα 'διαβαστεί' δυο φορές σε περίπτωση όπου η τιμή της έχει αλλάξει στο ενδιάμεσο.

Στην περίπτωση που data_a και data_b δεν δηλωθούν volatile τότε η PORT θα 'διαβαστεί' μόνο μια φορά θεωρώντας οτι: data_a = data_b

AVR memory space

AVR Memory Segments

- Data Memory Segment (.DSEG)
- Program Memory Segment (.CSEG)
- EEPROM Memory (.ESEG)

Data/Variable Allocation Directives:

- Variables in .DSEG
- Constants in .CSEG or .ESEG
   (προκειμένου η τιμή να παραμένει και μετά το power off)

ΠΙΝΑΚΑΣ ME TA AVR ASSEMBLER DIRECTIVES

DIRECTIVES για μετάφραση και υλοποίηση τύπων δεδομένων σε AVR ASSEMBLY

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: [http://www.atmel.com/webdoc/avrassembler/avrassembler.wb_directives.html]

Directive	Description		
BYTE	Reserve byte to a variable		
CSEG	Code Segment		
DB	Define constant byte(s)		
DEF	Define a symbolic name on a register		
DEVICE	Definenich device to assemble for		
DSEG	Data Segment		
DW	Define constant word(s)		
ENDMACRO	End macro		
EQU	Set a symbol equal to an expression		
ESEG	EEPROM Segment		
EXIT	Exit from file		
INCLUDE	Read source from another file		
LIST	Turn listfile generation on		
LISTMAC	Turn macro expansion on		
MACRO	Begin macro		
NOLIST	Turn listfile generation off		
ORG	Set program origin		
SET	Set a symbol to an expression		

C to AVR Assembly: allocation and placements of constants and variables

C Source Code

int a; const char b[]="COMP9032"; const int c=9032;

AVR Assembly

.dseg

.org 0x100

a: .byte 4

.cseg

b: .DB 'C', 'O', 'M', 'P', '9', '0', '3', '2', 0

c: .DW 9032

- Μεταβλητές → .dseg
- σταθερές $\rightarrow$ .cseg (ΓΙΑΤΙ ?)

More on data/variable allocations

The default or automatic allocation of variables, where no memory descriptor keyword is used, is in SRAM. Constants can be placed in FLASH memory (program space) with the flash or const keywords. For variables to be placed in EEPROM, the eeprom keyword is used.

Example of SRAM data allocation in C

```
char mystring[30] = "This string is placed in SRAM";
```

Example of FLASH data allocation in C

```
flash char string_constant1[] = "This is a string constant";
const char string_constant2[] = "This is also a string constant";
```

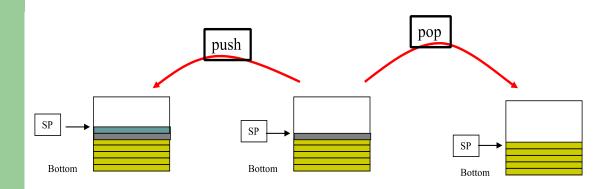
Example of EEPROM data allocation in C

GCC Assembler vs Atmel AVR Assembler

GCC ASSEMBLER	ATMEL AVR ASSEMBLER	
#INCLUDE	.INCLUDE	
ENABLE DATA INITIALIZATION IN .DATA SEGMENT	DATA INITIALIZATION NOT ALLOWED IN .DSEG	
HI8()	HIGH()	
LO8()	LOW()	
.ASCIZ	.DB	
.SECTION .DATA	.DSEG	
.SECTION .TEXT	.CSEG	
<avr io.h=""></avr>	"M16DEF.INC"	

Avr Stack

- Στους επεξεργαστές AVR, η στοίβα (stack) υλοποιείται από ένα σύνολο συνεχομένων BYTES στην μνήμη SRAM.
- □ Stack pointer (SP): I/O register SPH:SPL
- Η στοίβα χρησιμοποιείται στην υλοποίηση κλήσεων συναρτήσεων.

POP instruction

• Syntax: pop Rd

• Operands: Rd∈{r0, r1, ..., r31}

• Operation: SP ← SP +1

 $Rd \leftarrow (SP)$

• Words: 1

• Cycles: 2

PUSH instruction

• Syntax: push Rr

• Operands: Rr∈{r0, r1, ..., r31}

• Operation: (SP) ← Rr

 $SP \leftarrow SP - 1$

• Words: 1

• Cycles: 2

Conventions on register usage

- Call-used registers (r18-r27, r30-r31): May be allocated by gcc for local data. You may use them freely in assembler subroutines. Calling C subroutines can clobber any of them the caller is responsible for saving and restoring.
- Call-saved registers (r2-r17, r28-r29): May be allocated by gcc for local data. Calling C subroutines leaves them unchanged. Assembler subroutines are responsible for saving and restoring these registers, if changed.
  - r29:r28 (Y pointer) is used as a frame pointer (points to local data on stack) if necessary. The requirement for the callee to save/preserve the contents of these registers even applies in situations where the compiler assigns them for argument passing.
- Fixed registers (r0, r1):
   Never allocated by gcc for local data, but often used for fixed purposes:

Function call conventions

- Arguments: allocated left to right, r25 to r8.
  - All arguments are aligned to start in even-numbered registers (odd-sized arguments, including char, have one free register above them). This allows making better use of the movw instruction on the enhanced core.
  - If too many, those that don't fit are passed on the stack.

Return values:

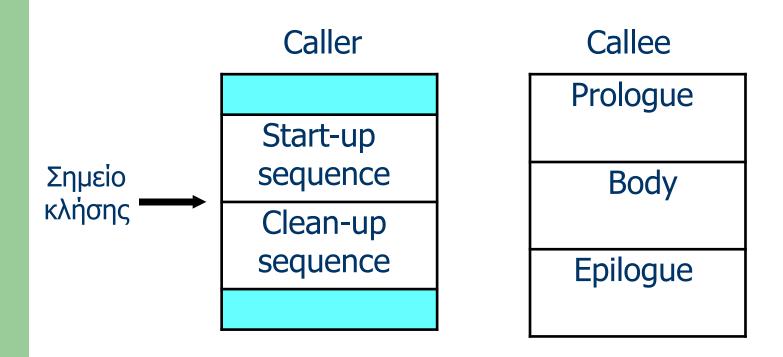
- 8-bit in r24 (not r25!),
- 16-bit in r25:r24,
- up to 32 bits in r22-r25,
- up to 64 bits in r18-r25.
- 8-bit return values are zero/sign-extended to 16 bits by the called function
- Arguments to functions with variable argument lists (printf etc.) are all passed on stack, and char is extended to int.

Deprecated calling conventions

- □ Oι registers **r31:r30:r27:r26** → Επιστροφή αποτελέσματος συνάρτησης ανάλογα με τον τύπο δεδομένων (char, short, int).
- □ Register y=r29:r28 → stack frame pointer (δείκτης στο τοπικό stack frame κάθε συνάρτησης).
- Οι conflict registers του CALLER αποθηκεύονται στη στοίβα.
  - Register conflicts → τουλάχιστον ένας από τους καταχωρητές του AVR χρησιμοποιείται και στη συνάρτηση CALLER και στη συνάρτηση CALLEE.

ΠΡΟΣΟΧΗ Το βιβλίο σας θεωρεί αυτά τα caliing conventiosn

Κλήση Διαδικασίας

A Template for Caller

Caller:

- Before calling the callee, store actual parameters in designated registers.
- Call the callee.
  - Using instructions for subroutine call reall, icall, call.

A Template for Callee (1/2)

Prologue:

- Store conflict registers, including the stack frame register Y, on the stack by using *push* instruction
- Reserve space for local variables and passing parameters
- Update the stack pointer and stack frame pointer
   Y to point to the top of its stack frame
- Pass the actual parameters to the formal parameters on the stack

Function body:

 Do the normal task of the function on the stack frame and general purpose registers.

A Template for Callee (2/2)

Epilogue:

- Store the return value in designated registers r25:r24.
- De-allocate the stack frame
- Deallocate the space for local variables and parameters by updating the stack pointer SP.
   SP=SP + the size of all parameters and local variables.
   Using OUT instruction
- Restore conflict registers from the stack by using pop instruction
  - The conflict registers must be popped in the reverse order that they are pushed on the stack. The stack frame register of the caller is also restored.
- Return to the caller by using ret instruction

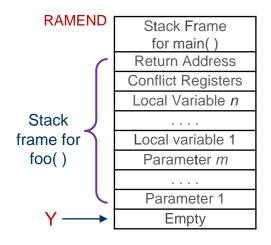
Stack frame

Stack frame:

- Return address
- Conflict registers
- Local variables
- Parameters (arguments)

```
int main(void)
{ ...
    foo(arg1, arg2, ..., argm);
}

void foo(arg1, arg2, ..., argm)
{
    int var1, var2, ..., varn;
    ...
}
```


Παράδειγμα κλήσης συνάρτησης στη γλώσσα C

```
// int parameters b & e,
// returns an integer
unsigned int pow(unsigned int b, unsigned int e)
            unsigned int i, p; // local variables
            p = 1;
           for (i = 0; i < e; i++) // p = b^e
                        p = p * b;
                                    // return value of the function
            return p;
int main(void)
            unsigned int m, n;
            m = 2;
            n = 3:
            m = pow(m, n);
            return Ø;
```

Παράδειγμα κλήσης συνάρτησης στη γλώσσα C

```
// int parameters b & e,
// returns an integer
                                       Parameter Type → Passing By Value
unsigned int pow(junsigned int b, unsigned int e)
            unsigned int i, p; // local variables
            p = 1;
           for (i = 0; i < e; i++) // p = b^e
                       p = p * b:
            return p;
                                   // return value of the function
                     Return Value
    CALLER
int main(void)
            unsigned int m, n;
            m = 2;
            n = 3; CALLEE
            m = pow(m, n);
            return Ø;
```

Parameter passing

main pow r21:r20 m r23:r22 r25:r24

Translating C to AVR assembly

```
.include "m64def.inc"
.def zero = r15
                           ; to store constant value 0
; Macro mul2: multiplication of two 2-byte unsigned numbers with the
; results of 2-bytes.
; All parameters are registers, @5:@4 should be in the form: rd+1:rd,
; where d is the even number, and they are not r1 and r0
; Operation: (@5:@4) = (@1:@0)*(@3:@2)
.macro mul2
                            ; a * b
   mul @0, @2
                            ; al * bl
   movw @5:@4, r1:r0
   mul @1, @2
                            ; ah * bl
   add @5, r0
   mul @0, @3
                            ; bh * al
   add @5, r0
.endmacro
                                                             ; continued
```

```
; continued
main:
        Idi r28, low(RAMEND-4)
                                            ; 4 bytes to store local variables,
        Idi r29, high(RAMEND-4)
                                            ; assume an integer is 2 bytes;
        out SPH, r29
                                            ; Adjust stack pointer to point to
        out SPL, r28
                                            ; the new stack top.
                   ; function body of the main
        Idi r24, low(2)
                                            ; m = 2;
        Idi r25, high(2)
        std Y+1, r24
        std Y+2, r25
        Idi r24, low(3)
                                            ; n=3;
        Idi r25, high(3)
        std Y+3, r24
        std Y+4, r25
                                                             ; continued
```

```
; continued
                                   ; prepare parameters for function call
                                   ; r21:r20 keep the actual parameter n
        Idd r20, Y+3
        Idd r21, Y+4
        Idd r22, Y+1
                                   ; r23:r22 keep the actual parameter m
        Idd r23, Y+2
        rcall pow
                                   ; call subroutine pow
        std Y+1, r24
                                   ; get the return result
        std Y+2, r25
end:
        rjmp end
        ; end of function main()
                                                             ; continued
```

```
; continued
pow:
                 ; prologue:
                                  ; r29:r28 will be used as the frame pointer
                                  ; save r29:r28 in the stack
        push r28
        push r29
        push r16
                                  ;save registers used in the function body
        push r17
        push r18
        push r19
        push zero
        in r28, SPL
                                  ; initialize the stack frame pointer value
        in r29, SPH
        sbiw r29:r28, 8
                                  ; reserve space for local variables
                                  ; and parameters.
                                                            ; continued
```

```
; continued
        out SPH, r29
                         ; update the stack pointer to the new stack top
        out SPL, r28
                          ; pass the actual parameters
                          ; pass m to b
        std Y+1, r22
        std Y+2, r23
        std Y+3, r20
                          ; pass n to e
        std Y+4, r21
        ; end of prologue
                                                            ; continued
```

```
; continued
                  ; function body
                                     ; use r23:r22 for i and r21:r20 for p,
                                     ; r25:r24 temporarily for e. and r17:r16 for b
         clr zero
         clr r23;
                                     ;initialize i to 0
         clr r22;
         clr r21:
                                     ;initialize p to 1
         ldi r20, 1
                                     store the local values to the stack
                                     ;if necessary
         Idd r25, Y+4
                                     ;load e to registers
         Idd r24, Y+3
         Idd r17, Y+2
                                     ;load b to registers
         Idd r16, Y+1
                                                                 ; continued
   GA AAA
                                   COL (DOOGG TT) 1 /
```

```
; continued
                                   ; compare i with e
loop:
         cp r22, r24
          cpc r23, r25
          brsh done
                                            : if i>=e
          mul2 r20,r21, r16, r17, r18, r19
                                            ; p *= b
          movw r21:r20, r19:r18
          ;std Y+8, r21
                                            ; store p
          ;std Y+7, r20
          inc r22
                                            ; i++, (can we use adiw?)
          adc r23, zero
          ;std Y+6, r23
                                            ; store i
          ;std Y+5, r22
          rjmp loop
done:
                                            : save the local to the stack
          movw r25:r24, r21:r20
                                            ; save the result
          ; end of function body
                                                              ; continued
```

Ε.Μ.Ι. – Εργ. ΜΙΚΡΟυπολογιστων & Ψηφιακών Συστηματών - Υπευθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

```
; continued
                 ; Epilogue
        ;ldd r25, Y+8
                                   ; the return value of p is stored in r25,r24
        ;ldd r24, Y+7
        adiw r29:r28, 8
                                   ; de-allocate the reserved space
        out SPH, r29
        out SPL, r28
        pop zero
        pop r19
        pop r18
                                   ; restore registers
        pop r17
        pop r16
        pop r29
        pop r28
        ret
                                   ; return to main()
        ; end of epilogue
                                                                      : Enc
```

Πρόγραμμα διαχείρισης διακοπών σε C

Στη συνέχεια δίνεται ένα παράδειγμα προγράμματος διαχείρισης διακοπών σε C που επιτρέπει εξωτερικές διακοπές στην είσοδο INT0 του Μικροελεγκτή AVR. Αρχικά τα led της θύρας PORTB είναι ΟΝ και στη συνέχεια κάθε φορά που προκαλείται διακοπή αλλάζει η κατάστασή τους.

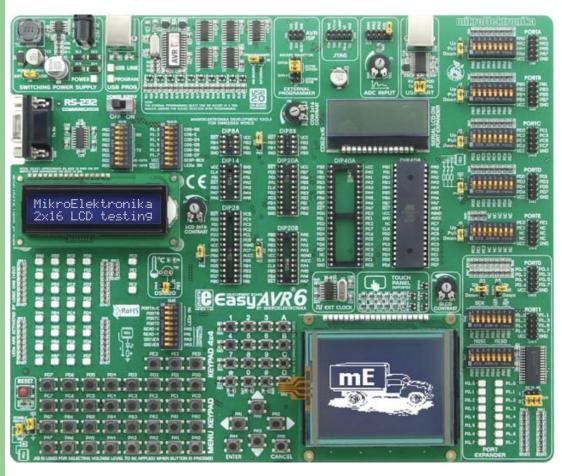
```
#include <mega16.h>
unsigned char chLed;
                     // External Interrupt 0 service routine. H EXT INT0 αντιστοιχεί στη θέση 02-03
interrupt [EXT_INT0] void ext_int0_isr(void)
 chLed = chLed \land 0xFF;
 PORTB=chLed:
void main(void)
 PORTB=0x00:
                     // Η PORTΒ τίθεται ως έξοδος
 DDRB=0xFF;
 GIMSK=0x40:
                     // Ενεργοποίηση εξωτερικής διακοπής 0, INT0: On
 MCUCR=0x02:
                     // INT0 Mode: στην ακμή πτώσης
                     // ενεργοποίηση συνολικά των διακοπών
 #asm("sei")
 chLed=0x00;
 PORTB=chLed:
 while (1)
                // Μπορούμε τοποθετώντας πρόσθετο κώδικα στο σημείο αυτό,
                // το κύριο πρόγραμμα να κάνει επιπλέον λειτουργίες εκτός του ON – OFF των led.
   };
```

Αναφορές

- Κ. Πεκμεστζή, "Συστήματα Μικροϋπολογιστών Μικροελεγκτής AVR και PIC"
- William Barnekow, "Mixing C and assembly language programs", Lecture Notes, Cornel University
- "Embedded C Programming and the Atmel AVR", R. Barnett, Thomson and Delmar Learning.
- Sri Parameswaran, Annie Guo, Hui Wu, "Assembly Programming (iii)", Lecture Notes on Microprocessors and Interfacing, University of New South Wales
- http://www.atmel.com/webdoc/avrassembler/

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΛΑΚΕΤΑ EasyAVR6

EasyAVR6 Development System

Full-featured and user-friendly development board for AVR microcontrollers

High-Performance USB 2.0 On-Board Programmer

Port Expander provides easy I/O expansion (2 additional ports) using data format conversion

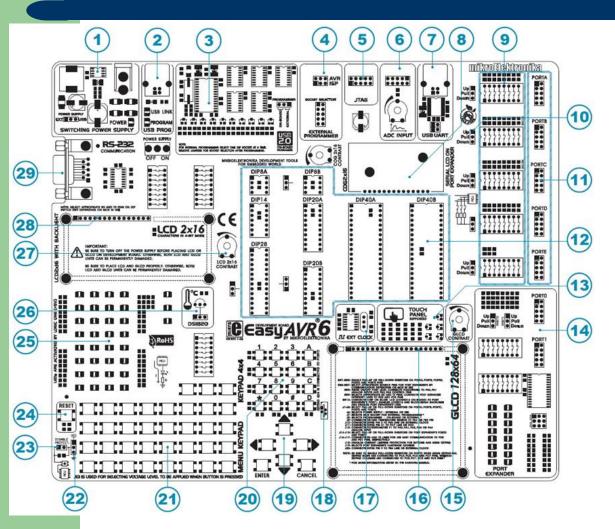

Alphanumeric On-Board 2x16 LCD with Serial Communication

Graphic LCD with backlight

H ANANTYEIAKH NAAKETA EasyAVR6

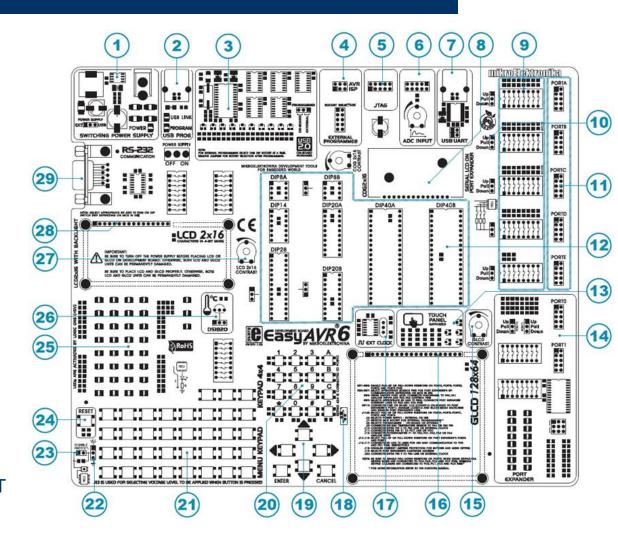

τ. κοκλωμα τροφοσοσίας

- 2. Συνδετήρας USB προγραμματιστή εντός κυκλώματος
- 3. Κύκλωμα προγραμματιστή εντός κυκλώματος
- 4. Συνδετήρας εξωτερικού προγραμματιστή AVRSIP
- 5. Συνδετήρας JTAG για εξωτερικό προγραμματισμό και αποσφαλμάτωση
- 6. Κύκλωμα μετατροπέα Α/Ψ και αναλογικές είσοδοι
- 7. Θύρα σειριακής επικοινωνίας UART με συνδετήρα USB
- 8. Ενσωματωμένη οθόνη χαρακτήρων 2×16
- 9-10. Συρόμενοι διακόπτες επίτρεψης σύνδεσης με αντιστάσεις πρόσδεσης
- 11. Συνδετήρες θυρών Ε/Ε
- 12. Βάσεις μικροελεγκτών ΑVR
- 13. Ελεγκτής μεμβράνης αφής
- 14. Κύκλωμα επέκτασης θυρών Ε/Ε

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΛΑΚΕΤΑ EasyAVR6

- 15. Ρυθμιστής αντίθεσης οθόνης γραφικών 128×64
- 16. Συνδετήρας οθόνης γραφικών 128×64
- 17. Ταλαντωτής
- 18. Συνδετήρας μεμβράνης αφής
- 19. Πληκτρολόγιο μενού
- 20. Πληκτρολόγιο 4×4
- 21. Πληκτρολόγιο ψηφιακών εισόδων
- 22. Επιλογέας λογικής στάθμης
- 23. Βραχυκυκλωτήρας προστατευτικής αντίστασης
- 24. Πλήκτρο επανεκκίνησης
- 25. Φωτοδίοδοι
- 26. Βάση αισθητήρα θερμοκρασίας
- 27. Ρυθμιστής αντίθεσης οθόνης χαρακτήρων 2×16
- 28. Συνδετήρας οθόνης χαρακτήρων 2×16
- 29. Θύρα σειριακής επικοινωνίας UART με συνδετήρα RS-232

Χαρακτηριστικά της πλακέτας EasyAVR6

- Δεν απαιτεί εξωτερική πηγή τροφοδοσίας καθώς μπορεί να τροφοδοτηθεί και από μια θύρα USB.
- Δεν απαιτεί ειδικό υλικό προγραμματισμού καθώς διαθέτει κύκλωμα προγραμματισμού εντός κυκλώματος που συνδέεται με τη θύρα τροφοδοσίας USB.
- Δεν απαιτεί εξωτερική πηγή χρονισμού.
- Μπορεί να λειτουργήσει πλήρως με μόνο μια σύνδεση USB με προσωπικό υπολογιστή.
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί με διαφορετικούς μικροελεγκτές AVR σε συσκευασίες
   8, 14, 20, 28 και 40 ακροδεκτών.
- Διαθέτει μια πλούσια ποικιλία περιφερειακών μονάδων όπως οθόνη χαρακτήρων 2×16, οθόνη γραφικών 128×64 με πρόσθετη μεμβράνη αφής, μετατροπέα Α/Ψ, αισθητήρα θερμοκρασίας, θύρα σειριακής επικοινωνίας UART RS-232 και USB, πιεστικούς διακόπτες με διαφορετικές διατάξεις και φωτοδιόδους.
- Διαθέτει συρόμενους διακόπτες για τη διαμόρφωση των συνδέσεων των περιφερειακών μονάδων.
- Μπορεί να συνδυαστεί με σύνθετες εξωτερικές περιφερειακές μονάδες που συνδέονται στις θύρες Ε/Ε του μικροελεγκτή όπως ελεγκτές Ethernet, WiFi, GSM, ZigBee, Bluetooth, CAN, IrDA, κάρτες αποθήκευσης microSD και Compact Flash, αποκωδικοποιητές MP3, αισθητήρες κίνησης και αναγνώρισης RFID κ.α.

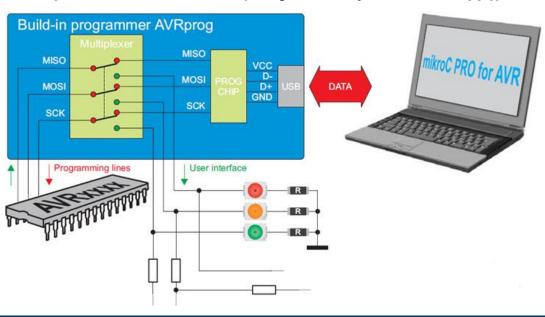
Βάσεις μικροελεγκτών

Ενσωματωμένος Προγραμματιστής εντός Κυκλώματος

Ο προγραμματισμός με τον ενσωματωμένο προγραμματιστή AVRprog γίνεται με 3 απλά βήματα.

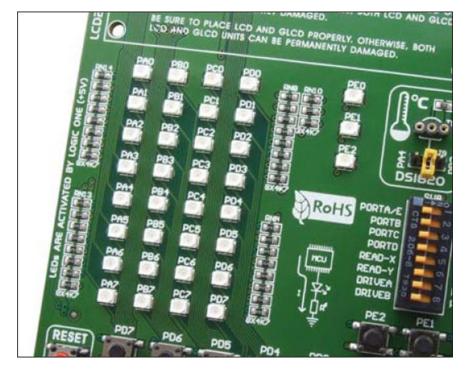
- Συγγραφή κώδικα και αποσφαλμάτωση με τη βοήθεια σχετικών εργαλείων όπως το AVR Studio.
- Παραγωγή εκτελέσιμου αρχείου .hex.
- Μεταφορά του εκτελέσιμου αρχείου στη μνήμη προγράμματος του μικροελεγκτή με την κατάλληλη εφαρμογή (AVRFlash). Η μεταφορά γίνεται με σειριακό πρωτόκολλο SPI, όμως εικονίζεται στο σχήμα.

Φωτοδίοδοι

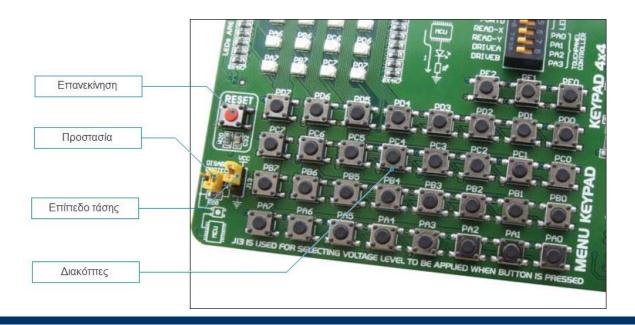
Η αναπτυξιακή πλακέτα EasyAVR6 χρησιμοποιεί 35 φωτοδιόδους που μπορούν να απεικονίζουν ανά πάσα στιγμή τη λογική στάθμη σε οποιονδήποτε ακροδέκτη Ε/Ε του μικροελεγκτή. Μια ενεργή (αναμμένη) φωτοδίοδος σημαίνει ότι ο αντίστοιχος ακροδέκτης βρίσκεται σε λογικό 1. Για να είναι επιτρεπτή αυτή η συνεχής απεικόνιση πρέπει να έχουν τοποθετηθεί στη θέση ΟΝ οι συρόμενοι διακόπτες PORTA/E, PORTB, PORTC και

PORTD.

Πιεστικοί Διακόπτες

Αντίστοιχα με τις φωτοδιόδους, το EasyAVR6 περιλαμβάνει 35 πιεστικούς διακόπτες, που χρησιμοποιούνται για να αλλάξουν τη στάθμη τάσης σε οποιονδήποτε ακροδέκτη Ε/Ε του μικροελεγκτή. Η στάθμη αυτή ρυθμίζεται από το βραχυκυκλωτήρα J13. Όταν ο J13 βρίσκεται στη θέση VCC, το πάτημα οποιουδήποτε πιεστικού διακόπτη έχει ως αποτέλεσμα η στάθμη στον αντίστοιχο ακροδέκτη να γίνει λογικό 1 (5V). Όταν ο J13 βρίσκεται στη θέση GND (σύμβολο της γείωσης), το ίδιο πάτημα έχει ως αποτέλεσμα η στάθμη στον ακροδέκτη να γίνει λογικό 0.

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

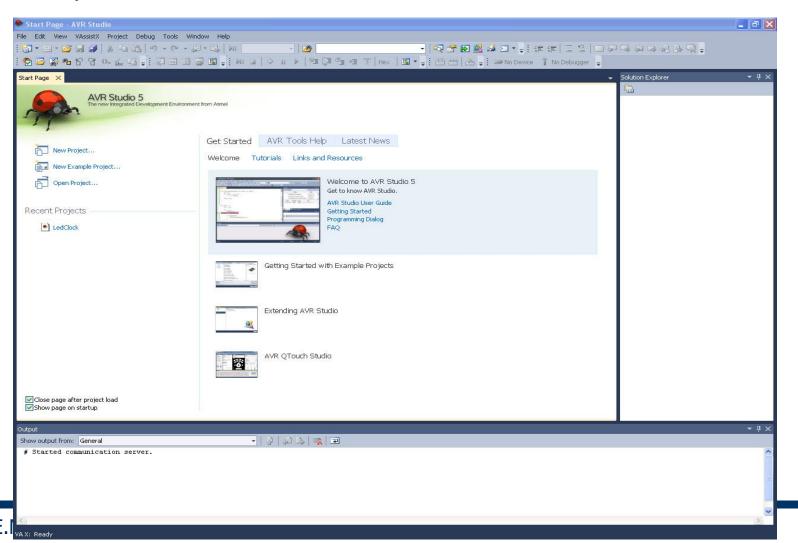
ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ AVR Studio 5.0

AVR Studio 5.0

- Το περιβάλλον ανάπτυξης εφαρμογών AVR Studio 5.0 (είναι μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα ανάπτυξης λογισμικού της εταιρείας Atmel. Καλύπτει όλο τα φάσμα των μικροελεγκτών AVR, από 8 έως 32 bit.
- Περιλαμβάνει:
  - εκδότη κειμένου με υποβοήθηση συγγραφής κώδικα, βοηθούς δημιουργίας και οργάνωσης έργου, βιβλιοθήκη με πάνω 400 έτοιμα παραδείγματα, συμβολομεταφραστή και μεταγλωττιστή GNU C/C++, ισχυρή μηχανή προσομοίωσης με λειτουργίες αποσφαλμάτωσης καθώς και σύνδεση με αποσφαλματωτές εντός κυκλώματος.
- Παράλληλα προσφέρει στο χρήστη εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες αναρτημένες στο διαδίκτυο όπως εγχειρίδια χρήσης, φύλλα προδιαγραφών, παραδείγματα έργων καθώς και σύνδεση με το ηλεκτρονικό κατάστημα της Atmel αλλά και ιστοσελίδες άλλων εταιρειών και ομάδων χρηστών, που προσφέρουν αρθρώματα για την κάλυψη επιπλέον λειτουργιών.
- Το περιβάλλον AVR Studio 5.0 είναι διαθέσιμο στον υπερσύνδεσμο: http://www.atmel.com/dyn/products/tools_card.asp?tool_id=17212

AVR Studio 5.0 αρχική σελίδα επιλογής/δημιουργίας έργου λογισμικού

Η αρχική σελίδα μπορεί να εμφανιστεί και από το μενού View $\rightarrow$ Start Page ή πατώντας **Alt+V+G**.

Τεχνικές προδιαγραφές και εγχειρίδια χρήσης

Get Started

AVR Tools Help

Latest News

Starter kits

Debuaaers

Programmers

Touch kits

Wireless kits Evaluation kits

Software

AVR Studio 5

AVR Studio 5 is the new Integrated Development Environment (IDE) from Atmel. Packed with usefull and user friendly features help you perform at your peak in writing programs, testing and debugging

Product Updates

AVR Studio 5 User Guide

AVR GNU Toolchain

AVR Simulator

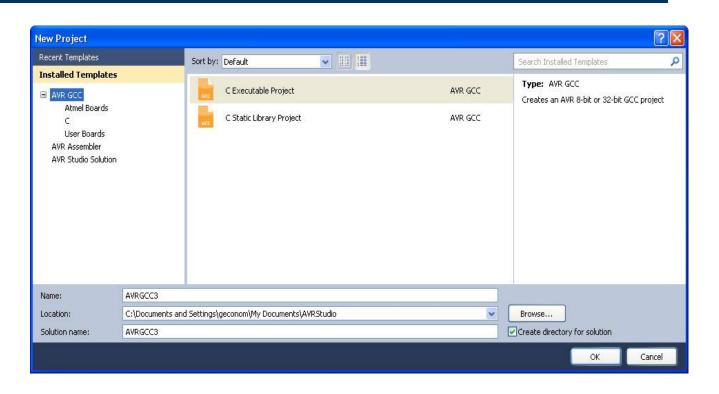
AVR Assembler

Η καρτέλα AVR Tools Help περιέχει συνδέσμους για τεχνικά κείμενα και εγχειρίδια χρήσης, που αφορούν λογισμικό και υλικό της Atmel. Υποκατηγορίες:

- Starter kits=εισαγωγικές αναπτυξιακές πλακέτες, Debuggers=αποσφαλματωτές,
- Programmers=προγραμματιστές μιμροελεγκτών,
- Touch kits=αναπτυξιακές πλακέτες με αισθητήρες αφής,
- Wireless kits=αναπτυξιακές πλακέτες με πομποδέκτες RF, Evaluation kits=αναπτυξιακές πλακέτες αξιολόγησης ειδικών αρχιτεκτονικών μικροελεγκτών και
- Software=λογισμικό.

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

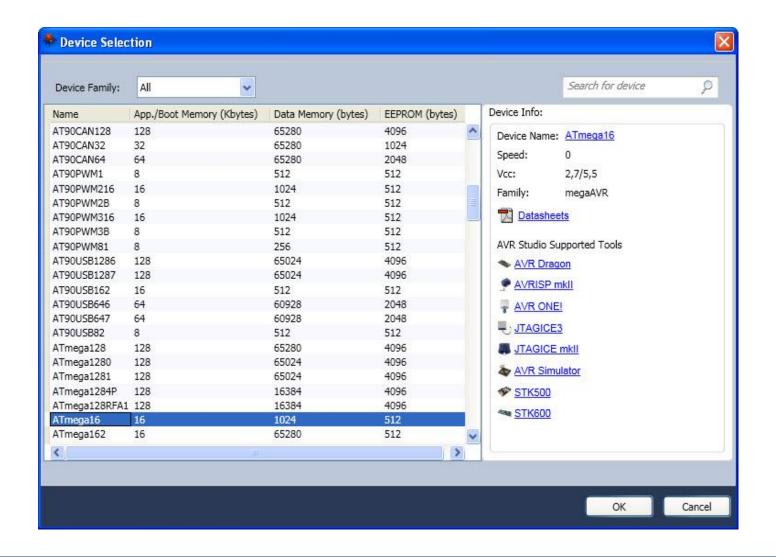
Δημιουργία νέου έργου λογισμικού

Επιλέγοντας New Project από την αρχική σελίδα του AVR Studio εμφανίζεται ο βοηθός νέου έργου, που παρουσιάζεται:

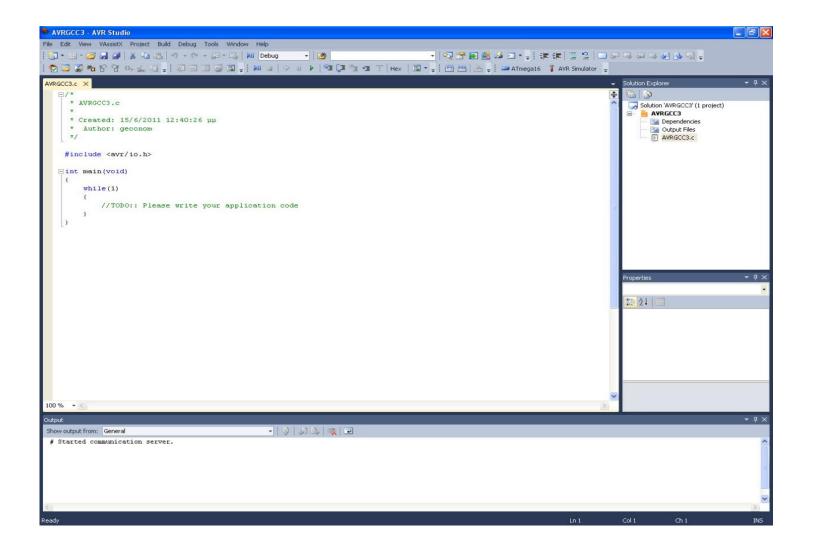
- στην αριστερή πλευρά του βοηθού εμφανίζονται τα προεγκατεστημένα πρότυπα,
- στη μέση οι βασικές επιλογές κάθε πρότυπου,
- δεξιά σχόλια και στο κάτω μέρος το όνομα του έργου, της επίλυσης προβλήματος και των υποκαταλόγων στους οποίο αυτά θα δημιουργηθούν.

Επιλογή συσκευής

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

Code editing

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.

Code building

- **Build και Debug** γίνεται με μία κίνηση έλεγχος του κώδικα, παραγωγή εκτελέσιμου και έναρξη αποσφαλμάτωσης.
- Συντομεύσεις πληκτρολογίου:
  - F7 (παραγωγή εκτελέσιμου κώδικα),
  - F5 (έναρξη αποσφαλμάτωσης),
  - Alt+F5 (έναρξη αποσφαλμάτωσης με σημείο διακοπής την αρχή του προγράμματος)
  - F10 (βηματική εκτέλεση κώδικα),.
- Ο εκτελέσιμος κώδικας μπορεί να ακολουθήσει δύο διαφορετικές διαμορφώσεις, μία με επιπλέον πληροφορία συμβολικής αποσφαλμάτωσης (debug) και μία χωρίς (release).

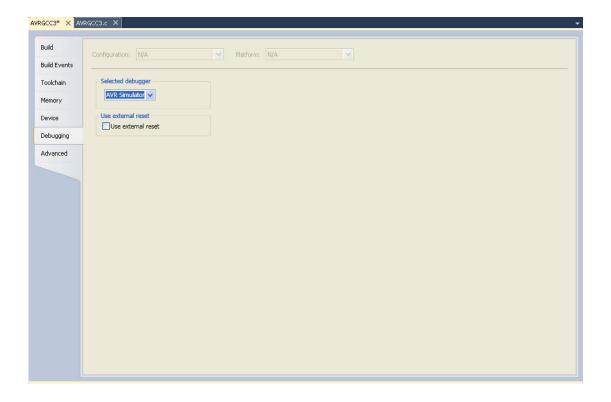
Αποσφαλμάτωση κώδικα

 Η αποσφαλμάτωση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον έχει καθοριστεί πλατφόρμα εκτέλεσης. Σε περίπτωση που δεν έχει επιλεγεί, αυτό φαίνεται από την ένδειξη No Debugger στο τελευταίο κουμπί της γραμμής εργαλείων του AVR Studio

Επιλογή Debugger

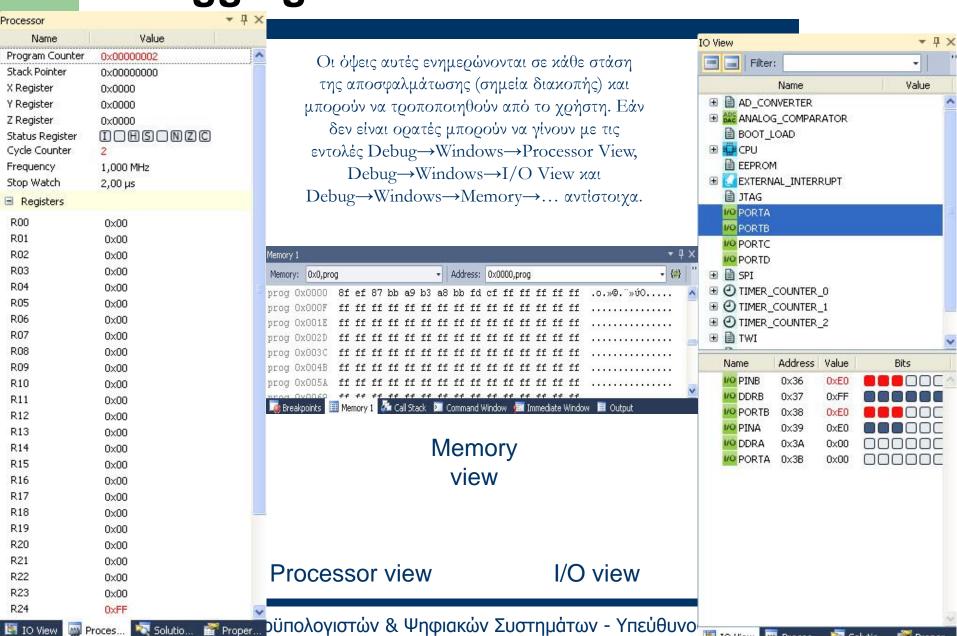
Η επιλογή αυτή μπορεί να αλλάξει, πατώντας το δεξί κουμπί στο όνομα του έργου (δεξιά στο κεντρικό παράθυρο του AVR Studio) ώστε να εμφανιστούν οι ιδιότητες του έργου. Εκεί και από την καρτέλα Debugging μπορεί να επιλεγεί μια από τις διαθέσιμες πλατφόρμες εκτέλεσης. Η πιο συχνά χρησιμοποιούμενη, ειδικά στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ειδικό υλικό αποσφαλμάτωσης, είναι ο προσομοιωτής AVR Simulator.

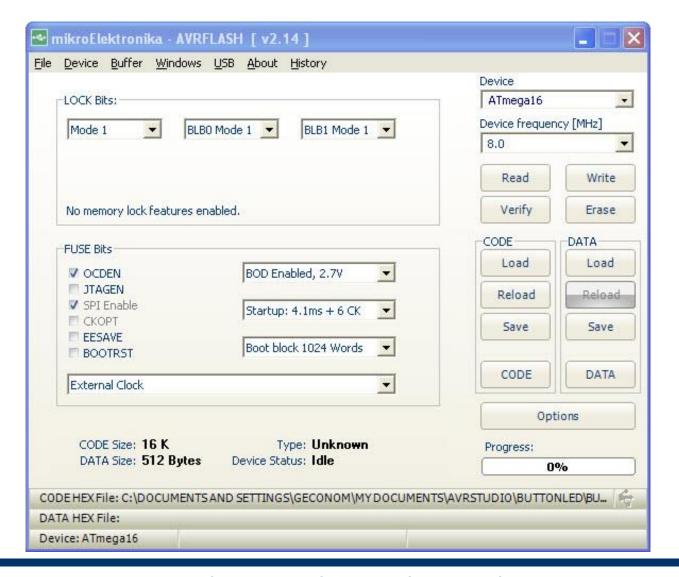
Αποσφαλμάτωση Κωδικα με Προσομοιωτη Avr Simulator

- Η εντολή Debug→Continue ή η συντόμευση F5 εκτελεί την αποσφαλμάτωση κάνοντας προσομοίωση του κώδικα μέχρι να βρεθεί σημείο διακοπής ή να μέχρι να δωθεί η εντολή Debug→Stop Debugging.
- Η εντολή Debug→Start Debugging and Break ή η συντόμευση Alt+F5 ξεκινάει τη διαδικασία αποσφαλμάτωσης και σταματάει την προσομοίωση του κώδικα στην πρώτη γραμμή του. Ο χρήστης μπορεί τότε να ορίσει σημεία διακοπής με την εντολή Debug→New Breakpoint ή πατώντας το δεξί κουμπί του ποντικιού σε μια γραμμή κώδικα, και να συνεχίσει την προσομοίωση πατώντας F5.
- Η εντολή Debug→Start Without Debugging είναι παρόμοια με την προηγούμενη, δηλαδή αρχικοποιεί την αποσφαλμάτωση, αλλά δεν ξεκινάει καθόλου την προσομοίωση, αφήνοντας πάλι το χρήστη να ορίσει σημεία διακοπής.
- Ο τερματισμός της αποσφαλμάτωσης μπορεί να γίνει με τις εντολές
   Debug→Break All (συντόμευση Ctrl+F5) προσωρινά ή Debug→Stop
   Debugging (συντόμευση Ctrl+Shift+F5) οριστικά.
- Τέλος αξιοσημείωτες είναι και οι εντολές Debug→Step Over (συντόμευση F10) και Debug→Step Into (συντόμευση F11), που χρησιμοποιούνται για βηματική εκτέλεση κώδικα υπερπηδώντας ή διεισδύοντας στον κώδικα υπορουτινών και μακροεντολών.

Debugging views

AvrFlash: Μεταφορά Και Εκτέλεση Κώδικα Σε Αναπτυξιακή Πλακέτα

Ε.Μ.Π. – Εργ. Μικροϋπολογιστών & Ψηφιακών Συστημάτων - Υπεύθυνος: Κ. ΠΕΚΜΕΣΤΖΗ Καθ.